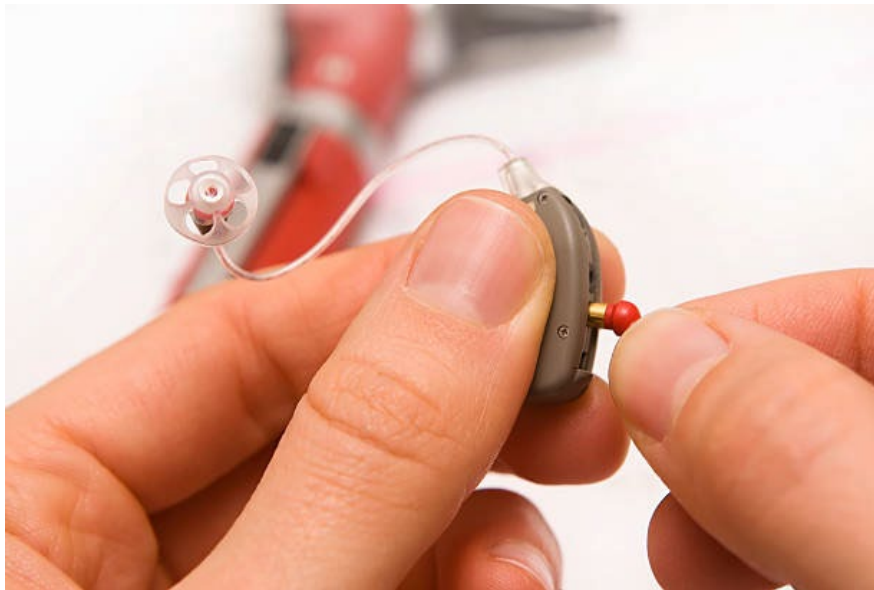

Fagskolen Rogaland studieplan **Hørselsteknikk og hørselsomsorg**

30 studiepoeng nivå NKR 5.1,
nettbasert med hospitering

<i>Godkjent av:</i>	Fagskolestyret
<i>Dato:</i>	2026-06-22

Innholdsfortegnelse

UTDANNINGENS NAVN	2
FORMÅL MED UTDANNINGEN	2
NÆRMERE OM BAKGRUNNEN FOR UTDANNINGEN	3
OPPTAKSKRAV	3
OMFANG OG ARBEIDSMENGDE	4
ORGANISERING AV UTDANNINGEN	4
LÆRINGSUTBYTTEBESKRIVELSER	5
LÆRINGSUTBYTTE FOR UTDANNINGEN SOM HELHET	5
<i>Emne 1: Grunnleggende audiologi og helsetjenestens rammer (10 stp)</i>	7
<i>Emne 2: Hørselsteknikk, service og logistikk (10 stp)</i>	9
<i>Emne 3: Anvendt praksis, samhandling og kvalitetsarbeid (10 stp)</i>	11
INDRE SAMMENHENG I UTDANNINGEN	13
UNDERVISNINGSFORMER OG LÆRINGSAKTIVITETER	13
ARBEIDSKRAV OG VURDERINGSORDNINGER	14
VURDERINGSUTTRYKK	16

Utdanningens navn

Hørselsteknikk og hørselsomsorg

Formål med utdanningen

Utdanningen skal dekke et dokumentert behov for kvalifisert støttepersonell i hørselsomsorgen, i tråd med mål om forbedrede pasientforløp, bedre oppgavedeling og redusert ventetid.

Formålet med utdanningen er at kandidaten kan:

- Utføre protokollstyrte, tekniske og praktiske støtteoppgaver, herunder vedlikehold av utstyr - særlig rettet mot brukere som ikke selv klarer å vedlikeholde høreapparat og tilleggsutstyr
- Utføre ikke-diagnostiske støtteoppgaver i samråd med audiograf
- Bidra til effektiv arbeidsflyt ved koordinering av oppgaver på tvers av hørselstjenestene på ulike organisatoriske nivå
- Gjennomføre enkel service og vedlikehold av høreapparater
- Håndtere logistikk og dokumentasjon
- Veilede brukere og pårørende i praktisk bruk av høreapparat og tilleggsutstyr
- Ivareta psykososial støtte og tilrettelegging i møtet med personer med nedsatt hørsel

Utdanningen skal bidra til at audiografer kan frigjøres til utredning og behandling, og at tjenestene får økt kapasitet og kvalitet. Det understrekes at en ferdig utdannet kandidat innen Hørselsteknikk og hørselsomsorg ikke kan gjøre egne kliniske vurderinger overfor pasienter.

Nærmere om bakgrunnen for utdanningen

Hørselsomsorgen står overfor økende etterspørsel grunnet en aldrende befolkning, med en forventet betydelig økning i antall høreapparatbrukere fram mot 2035.

Samtidig er tjenestene fragmenterte: brukere henvises ofte til mange ulike instanser for enkle praktiske behov (filterbytte, tilpasning av app, justering av slanger eller receive), uten et felles journalsystem som sikrer kontinuitet. Dette gjør tjenesten sårbar og brukerne avhengige av tilfeldig hjelp.

En «hørselstekniker»¹ skal kunne fylle dette gapet: en kvalifisert støttefunksjon som arbeider under audiografens faglige og kliniske ansvar, som kjenner de vanligste høreapparattypene og tilleggsutstyret, og som kan gi praktisk og psykososial oppfølging i brukerens nærmiljø. Utdanningen skal bidra til at brukere med nedsatt hørsel får tettere oppfølging i hverdagen, og at hørselstjenestene samlet får økt kapasitet og kvalitet. Det er viktig å understreke at alle diagnostiske vurderinger og identifisering av pasienters behov for videre oppfølging ligger innenfor audiografens kompetanseområde.

Utdanningen er utviklet på oppdrag fra Helse Vest og i samarbeid med audiograf, hørselssentral og kommunale tjenester.

Opptakskrav

Opptakskrav er fullført og bestått videregående opplæring med yrkeskompetanse (NKR-nivå 4) som:

- Helsefagarbeider
- Helsesekretær
- Ambulansefag
- Barne- og ungdomsarbeider

Opptak basert på realkompetansevurdering er mulig for søkere med andre utdanninger innen relevante helse- eller oppvekstfag kombinert med relevant yrkeserfaring fra helse- og oppvekstområdet.

Bestemmelser for realkompetansevurdering finnes i Forskrift om opptak ved Fagskolen Rogaland, <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2024-09-19-2344>. Realkompetanse er kompetanse oppnådd gjennom ulike læringsarenaer, gjennom formell, ikke-formell og uformell læring. Realkompetansen vil bli vurdert opp mot kompetansemålene i Vg3 fagplaner for et av de aktuelle opptakskravene som vist til over.

---

¹ Hørselstekniker er ikke en stillingstype som eksisterer i dag og brukes i studieplanen som en «tenkt» stilling.

Omfang og arbeidsmengde

Omfang av utdanningen er 30 studiepoeng og forventet arbeidsmengde for utdanningen som helhet og for hvert emne fordeler seg slik:

Emne	Navn	Uker (fulltid)	Uker (deltid)	Studiepoeng	Studieinnsats (timer)	Herav: undervisning & veil (t)	Selvstudie/litteratur/gruppe (t)
Emne 1	Grunnleggende audiologi og helsetjenestens rammer	6	13	10	250	127	123
Emne 2	Hørselsteknikk, service og logistikk	6	13	10	250	127	123
Emne 3	Anvendt praksis, samhandling og kvalitetsarbeid (inkl. 5 dagers hospitering)	7	14	10	250	127	123
	Totalt:	20	40	30	750	383	367

Ett studiepoeng tilsvarer 25 timer studiebelastning.

Organisering av utdanningen

Hørselsteknikk og hørselsomsorg er et utdanningstilbud, 30 studiepoeng, som tilbys på deltid over ett år. Utdanningen er nettbasert og inkluderer obligatorisk hospitering.

Emnene tas i kronologisk rekkefølge.

Hospitering gjennomføres ved høresentral, avtalespesialist eller relevant kommunal tjeneste.

Læringsutbyttebeskrivelser

Læringsutbytte for utdanningen som helhet

Etter fullført og bestått utdanning har kandidaten følgende kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse

Kunnskap
Studenten: <ul style="list-style-type: none">
• Har kunnskap om ørets anatomi og fysiologi
• Har kunnskap om vanlige former for hørselstap
• Har kunnskap om høreapparaters oppbygning og funksjon
• Har kunnskap om tilleggsutstyr og relevante hjelpemidler
• Har innsikt i pasientforløp og oppgavedeling i hørselsomsorgen
• Har kunnskap om relevant lovverk og dokumentasjonskrav
• Har forståelse for kvalitet, pasientsikkerhet og effektiv ressursutnyttelse
• Har kunnskap om kommunikasjon, etikk og tilrettelegging i møte med personer med nedsatt hørsel
• Har kunnskap om å praktisk assistanse og tilrettelegging ved lekeaudiometri
• Har kunnskap om tilvenningsprosessen og psykososiale aspekter ved hørselstap
• Har kunnskap om automatisk audiometri
Ferdigheter
Studenten: <ul style="list-style-type: none">
• Kan utføre enkel service og vedlikehold av høreapparater
• Kan registrere, bestille og håndtere utstyr
• Kan gjennomføre automatisk audiometri etter prosedyre
• Kan inngå i en praktisk støttefunksjon for audiograf ved lekeaudiometri slik at undersøkelsen blir enklere å gjennomføre. Praktisk støtte kan være tilrettelegging i undersøkelsen, samt engasjere og motivere barnet under undersøkelsen.
• Kan veilede brukere og pårørende i praktisk bruk av høreapparat og tilleggsutstyr
• Kan identifisere behov for videre faglig oppfølging
• Kan gi psykososial støtte i tilvenningsprosessen
Generell kompetanse
Studenten: <ul style="list-style-type: none">
• Forstår egen rolle og ansvarsavgrensning
• Arbeider selvstendig innenfor definerte rammer
• Kan samhandle tverrfaglig og profesjonelt med pasienter, pårørende og kollegaer
• Kan bidra til å utvikle arbeidsmetoder innenfor hørselsomsorgen gjennom å dele sin kompetanse og etiske refleksjoner

- Kan reflektere over etiske problemstillinger
- Kan vurdere behovet for rett behandling på rett sted til rett tid i henhold til Meld. St. 47 (20028-2009) Samhandlingsreformen

Emne 1: Grunnleggende audiologi og helsetjenestens rammer (10 stp)

Etter fullført og bestått emne har studenten følgende kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap
Studenten: <ul style="list-style-type: none">
• Har kunnskap om ørets anatomi og fysiologi, med vekt på hvordan normal hørsel fungerer, og hvordan dette danner grunnlag for å forstå hørselstap
• Har kunnskap om ulike typer hørselstap (sensorinevralt, konduktivt, kombinert, aldersbetinget/presbyacosis og støyindusert), og hvordan disse påvirker brukerens hverdag, kommunikasjon og psykososiale funksjon
• Har kunnskap om helsetjenestens organisering på ulike nivåer – spesialisthelsetjenesten, kommunal helse- og omsorgstjeneste, avtalespesialister og frivillig sektor – og hvordan hørselsomsorgen er plassert i dette landskapet
• Har kunnskap om etikk og kommunikasjon i møte med personer med nedsatt hørsel, inkludert hvordan hørselstap påvirker verdighet, sosial deltakelse og psykisk helse
• Har innsikt i relevant lovverk og dokumentasjonskrav, herunder pasient- og brukerrettighetsloven, helsepersonelloven og journalføringsforskriften
• Har kunnskap om omsorgsperspektivet som grunnlag for yrkesutøvelsen, og hvorfor det mellommenneskelige er like viktig som det tekniske
Ferdigheter
Studenten: <ul style="list-style-type: none">
• Kan kommunisere med personer med nedsatt hørsel i ulike situasjoner – i hjemmet, på klinikk og i institusjon – og tilpasse informasjon slik at brukeren kan forstå, medvirke og ta informerte valg
• Kan gjenkjenne hvordan kontekst (hjem versus klinikk) påvirker brukerens evne til å motta og bearbeide informasjon
• Kan anvende grunnleggende audiologisk forståelse i praksis, som grunnlag for å støtte brukerens behov og videre oppfølging
• Kan forstå og utøve egen rolle og ansvarsavgrensning i et tverrfaglig samarbeid, herunder grenseflaten mot audiografens ansvarsområde
• Ivaretar dokumentasjonsplikt i tråd med gjeldende lovverk og krav til forsvarlig yrkesutøvelse
• Kan møte brukeren helhetlig, med et faglig, omsorgsfullt og etisk bevisst perspektiv
Generell kompetanse
Studenten: <ul style="list-style-type: none">
• Kan reflektere over etiske problemstillinger i møte med personer med nedsatt hørsel og deres pårørende
• Forstår betydningen av tverrfaglig samarbeid i hørselsomsorgen
• Kan se sammenhengen mellom faglig kunnskap, tekniske oppgaver og omsorgsfull yrkesutøvelse

- Kan utvise respekt, empati og profesjonalitet i møte med brukere i ulike livssituasjoner

Eksamen: Det avholdes skriftlig langsvareksamen (hjemmeeksamen) over 1 uke som vurderes med karakterskalaen A-F

Emne 2: Hørselsteknikk, service og logistikk (10 stp)

Etter fullført og bestått emne har studenten følgende kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten:

- Har kunnskap om høreapparaters oppbygning og virkemåte på et generelt nivå, herunder hovedtyper (bak-øret/BTE, RIC og i-øret/ITE), sentrale komponenter (mikrofon, receiver, slanger, domer, filtre og batteri/lading), samt hvordan ulike løsninger påvirker lydopplevelse og brukskomfort – uten binding til spesifikke fabrikat eller modeller
- Har kunnskap om tilleggsutstyr og digitale løsninger, herunder apper, direktestreaming, telespole, FM-/ROGER-systemer og varslingshjelpemidler, og hvordan disse supplerer høreapparatet i brukerens hverdag
- Har innsikt i service- og vedlikeholdsprosedyrer, inkludert filterbyte, rengjøring, byte av slanger, domer og receivere, samt enkel feilsøking
- Har kunnskap om automatisk audiometri
- Har kunnskap om å praktisk assistanse og tilrettelegging ved lekeaudiometri
- Har kunnskap om prinsipper for lagerføring, logistikk og forsvarlig håndtering av hørselsteknisk utstyr i tjenesten
- Har kunnskap om dokumentasjons- og registreringskrav i hørselsomsorgen, herunder journalføringsplikt, krav til journalens innhold og pasientens rett til innsyn, jf. helsepersonelloven §§ 39–41 og pasientjournalforskriften. Studenten skal forstå hva som skal dokumenteres ved utlevering av hørselsteknisk utstyr (type, modell, serienummer, leverandør og utleveringsdato), og hvordan dette registreres i relevante fagsystemer
- Har kunnskap om det helhetlige pasientforløpet i hørselsomsorgen – fra henvisning, via utredning og tilpasning, til oppfølging og vedlikehold – og hvilken rolle han/hun har i dette forløpet
- Har innsikt i samhandlingsutfordringer i tjenesten, herunder manglende felles journalsystem, og hvordan dette påvirker brukerens opplevelse av kontinuitet og kvalitet
- Har kunnskap om psykososiale aspekter ved bruk av høreapparat, inkludert mestring, stigma, tilvenning og betydningen av praktisk trygghet for at brukeren faktisk tar utstyret i bruk

Ferdigheter

Studenten:

- Kan utføre enkel service, vedlikehold og mindre reparasjoner av høreapparater og tilleggsutstyr, herunder rengjøring, filterbytte og utskifting av slidedeler
- Kan dokumentere, registrere og merke høreapparater og utstyr i tråd med gjeldende krav til journalføring og sporbarhet
- Kan håndtere bestilling, mottak, retur og lagerføring av hørselsteknisk utstyr i samarbeid med relevante fagpersoner
- Kan gjennomføre automatisk audiometri etter prosedyre
- Kan inngå i en praktisk støttefunksjon for audiograf ved lekeaudiometri slik at undersøkelsen blir enklere å gjennomføre. Praktisk støtte kan være tilrettelegging i undersøkelsen, samt engasjere og motivere barnet under undersøkelsen.
- Kan anvende relevante digitale systemer og verktøy som benyttes i hørselsomsorgen, herunder registrering og oppfølging av utstyr og brukere
- Kan veilede brukere og pårørende i praktisk bruk av høreapparater, apper og teknisk tilleggsutstyr, inkludert direktestreaming og andre løsninger
- Kan identifisere og løse enkle tekniske utfordringer knyttet til høreapparater og tilleggsutstyr
- Kan ivareta brukerens behov gjennom en helhetlig tilnærming som kombinerer teknisk bistand med omsorg og psykososial støtte
- Kan kommunisere på en måte som skaper trygghet og mestring hos brukeren i møte med tekniske hjelpemidler

Generell kompetanse

Studenten:

- Kan arbeide systematisk, strukturert og kvalitetssikret i utførelse av oppgaver
- Kan følge gjeldende prosedyrer, retningslinjer og standarder i hørselsomsorgen
- Har forståelse for egen rolle og ansvarsavgrensning i samhandling med audiograf og øvrige fagpersoner
- Kan bidra til god logistikk og effektiv oppgavedeling i tjenesten
- Kan samhandle profesjonelt med brukere, pårørende og samarbeidspartnere på tvers av tjenestenivå
- Er bevisst på utfordringer knyttet til manglende felles journalsystem og bidrar til best mulig kontinuitet for brukeren
- Kan ivareta både tekniske og omsorgsmessige behov i møte med personer med nedsatt hørsel
- Kan reflektere over egen praksis og bidrar til forbedring av arbeidsprosesser og kvalitet i tjenesten

Eksamen: Det avholdes muntlig eksamen som vurderes med karakterskalaen A-F

Emne 3: Anvendt praksis, samhandling og kvalitetsarbeid (10 stp)

Inkluderer 5 dager hospitering

Etter fullført og bestått emne har studenten følgende kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap
Studenten: <ul style="list-style-type: none">
• Har kunnskap om kvalitetssikring og forbedringsarbeid i hørselsomsorgen, og hvordan systematisk arbeid bidrar til faglig forsvarlige og sammenhengende tjenester
• Har kunnskap om pasientsikkerhet i praktisk yrkesutøvelse, inkludert risikofaktorer, avvikshåndtering og forebyggende tiltak
• Har kunnskap om helhetlige pasientforløpet i hørselsomsorgen, og hvordan samhandling mellom aktører påvirker kvalitet, tilgjengelighet og kontinuitet
• Har kunnskap om samhandling mellom nivåer i helsetjenesten, inkludert utfordringer knyttet til koordinering, informasjonsflyt og manglende felles journalsystem
• Ser sammenhengen mellom tekniske tjenester, kommunikasjon og psykososial oppfølging i møte med brukere med nedsatt hørsel
• Har innsikt i samhandlingsreformen og dennes fokus på rett behandling på rett sted til rett tid
Ferdigheter
Studenten: <ul style="list-style-type: none">
• Kan anvende kunnskap og ferdigheter fra innen hørselsomsorgen i komplekse og varierte praksissituasjoner
• Kan veilede brukere og pårørende helhetlig i bruk av høreapparater, tilleggsutstyr og digitale løsninger, tilpasset den enkeltes behov og situasjon
• Kan samhandle med audiograf, annet helsepersonell og relevante tjenester for å bidra til helhetlige og koordinerte pasientforløp
• Kan observere, vurdere og følge opp brukerens behov for videre faglig oppfølging
• Kan reflektere systematisk over egen praksis og identifisere sammenhenger mellom faglige valg, etikk og kvalitet
• Kan identifisere og foreslå forbedringstiltak i arbeidsprosesser og tjenesteleveranse
Generell kompetanse
Studenten: <ul style="list-style-type: none">
• Kan utøve yrkesrollen selvstendig innenfor definerte rammer og i tråd med gjeldende lovverk og faglige retningslinjer
• Kan ta ansvar for kvalitet og pasientsikkerhet i eget arbeid
• Kan bidra aktivt til samhandling og oppgavedeling i tjenesten
• Har en helhetlig forståelse av sammenhengen mellom tekniske oppgaver, omsorg og brukerens livssituasjon

- Kan reflektere over egen yrkesutøvelse og viser vilje til faglig utvikling og forbedring

Eksamen: Det avholdes muntlig eksamen som vurderes med karakterskalaen A-F

Indre sammenheng i utdanningen

Opplæringen består av tre emner med tydelig faglig progresjon. Emne 1 gir studenten en grunnleggende forståelse av audiologi, helsetjenestens organisering og egen rolle i tjenesten. Emne 2 bygger videre med teknisk og praktisk kompetanse innen service, logistikk og hørselstekniske arbeidsoppgaver. Emne 3 integrerer kunnskap og ferdigheter gjennom anvendt praksis, samhandling og kvalitetsarbeid, inkludert hospitering.

Den faglige progresjonen sikrer at studenten utvikler kompetanse fra grunnleggende forståelse til selvstendig yrkesutøvelse innenfor definerte rammer, og i samsvar med gjeldende prosedyrer, lovverk og kvalitetskrav i hørselsomsorgen.

Utdanningen har en gjennomgående vektlegging av sammenhengen mellom teknisk kompetanse og omsorgsfull yrkesutøvelse. Studenten utvikler forståelse for hvordan hørselstekniske løsninger må sees i lys av brukerens livssituasjon, og hvordan psykososiale og mellommenneskelige forhold er avgjørende for at tekniske hjelpemidler tas i bruk og fungerer etter hensikten.

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

Innledning

Studentene har i stor grad ansvar for egen læring. Utdanningen legger vekt på arbeidsformer som fordrer at studentene er aktive og har stor egenaktivitet. Det krever stor bevissthet rundt egne læringsprosesser og egen innsats. Skolens rolle er å tilrettelegge for studentmedvirkning i læring, motivere, støtte og veilede studentene og sørge for at de får utnyttet sitt læringspotensial.

Arbeids- og studieformene vil ta utgangspunkt i prinsippet om å aktivisere studentenes tanker, kunnskap og erfaringer knyttet til utdanningen. Det legges derfor opp til ulike arbeids- og studieformer:

E-læring

Skolen legger opp til elektronisk læring. Studentene vil motta oppgaver og forelesninger, kunne diskutere og arbeide med disse og levere via læringsplattformen. Studentene vil få veiledning og oppfølging via læringsplattformen, både individuelt og i grupper.

Forelesninger

Forelesningene vil være organisert og bli gjennomført etter fastsatt emneplan. Det vil være mulig å følge forelesningene både i undervisningslokalet og via videooverføring. Opptak av forelesningene blir lagt ut i etterkant for repetisjon til selvstudium, for eksempel før eksamen, samt for dem som ikke har mulighet til å følge undervisningen i sanntid.

Det vil være to obligatoriske dager i emne 3, se nærmere beskrivelse i emneplanen.

Hospitering

Hospitering er en tidsavgrenset periode, hvor studenten deltar i arbeidet i en bedrift eller avdeling for å observere og lære. Ordningen brukes ofte innen helsevesen, skole/utdanning, og arbeidslivet generelt for kompetanseutveksling og rekruttering.

Hospitering omtales også i enkelte tilfeller som praksis, men må ikke forveksles med studentpraksis i regi av utdanningsinstitusjonen.

Ved hospitering er det ofte knyttet et læringsoppdrag eller en refleksjonsoppgave. Studenten setter i tillegg egne læringsmål for valgt /tildelt plass for hospitering.

Selvstudium

I arbeid på egenhånd inngår lesing av fagbøker, vitenskapelige artikler og nettbasert fagstoff. Det forventes at studentene forbereder seg til undervisning og veiledning samt at de har satt seg inn i stoff som skal gjennomgås.

Veiledning

Det vil bli satt av tidspunkt for veiledning som ledd i undervisningen. Det blir gitt individuell veiledning på læringsoppdrag. Det skal avtales veiledning individuelt eller i gruppe.

Problembasert læring

I problembasert læring blir studentene presentert for ulike caser og problemstillinger for å belyse utfordringer de vil møte i arbeidslivet. På denne måten vil studentene kunne integrere kunnskap, ferdigheter og holdninger. Problembasert læring kan foregå individuelt eller i grupper.

Muntlige presentasjoner

Studentene skal gjennomføre muntlige presentasjoner i løpet av studiet.

Arbeidskrav og vurderingsordninger

Vurderingsbestemmelsene er utarbeidet i henhold til forskrift om utdanning ved Fagskolen Rogaland, Kapittel 3, Vurdering og eksamen.

Vurderingen består av underveisvurdering og sluttvurdering.

Underveisvurdering (formativ vurdering)

Arbeidskrav

Studentene skal levere inn flere arbeidskrav i hvert emne. Oppgavene vil variere i omfang. Studentene får veiledning og tilbakemelding på arbeidene. Innleveringer og tilbakemelding skal skje via læringsplattformen til fastsatt frist.

Det er krav om 100 % innlevering av arbeidskravene for å kunne avlegge eksamen for hvert emne, jf. Forskrift om utdanning ved Fagskolen Rogaland § 3-1. *Vurdering og arbeidskrav.*

Underveisvurderingen bygger på fire elementer:

- Studentene skal vite hva de skal lære
- Studentene skal foreta egenvurdering - refleksjon
- Studentene skal få tilbakemelding - veiledning
- Studentene skal få framovermelding - veiledning

Sluttvurdering (summativ vurdering)

Avsluttende vurdering består av

1. obligatoriske arbeidskrav i hvert emne
2. eksamen i hvert emne

Obligatorisk arbeidskrav vurderes til godkjent eller ikke godkjent før fremstilling til emneeksamen. Godkjenning innebærer at arbeidet er innlevert, godkjent og veiledning er mottatt.

Eksamensoppgavene bygger på studieplanens læringsutbyttebeskrivelser for emnene. Disse vektlegger studentenes evne til refleksjon, analyse, vurdering og anvendelse av kunnskap i arbeidet.

Det avlegges eksamen med karakterer for hvert emne med karakterskalaen A til F, der A er beste karakter. Det kreves karakteren E eller bedre for at eksamen skal være bestått.

Vurderingsuttrykk

Karakterskala er A – F iht. § 3-2. *Karakterskala og vurderingsuttrykk* i Forskrift om utdanning ved Fagskolen Rogaland.

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.
<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier</i>
Bestått	Bestått	Prestasjon som tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Studenten viser både tilfredsstillende vurderingsevne og selvstendighet.
Ikke bestått	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Det utstedes vitnemål når eksamen i alle emnene er bestått.